

Pedagogisch Beleid

Villa Oranje

Onderdeel van Stichting Het Kombuis

Voorwoord

Stichting Het Kombuis kent de volgende vorm van kinderopvang:

- Buitenschoolse opvang (4 – 13 jaar)

Uitgangspunt zijn de vier pedagogische basisdoelen van de Wet Kinderopvang:

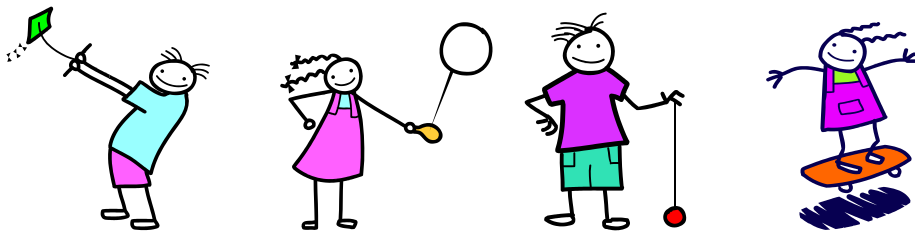
- Het bieden van een gevoel van emotionele - veiligheid
- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van een persoonlijke competentie
- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competentie
- Kinderen de kans geven om zich de normen en waarden, de “cultuur” van een samenleving, eigen te maken

Alle beleidsplannen: zoals beleidsplan veiligheid en gezondheid, pedagogisch beleidsplan. zijn in te zien in de BSO en zijn te vinden in de centrale hal bij binnenkomst.

Tevens zijn deze ook in te zien op de website www.bsovillaoranje.nl.

Alle protocollen zijn ook in te zien in de BSO en zijn tevens te vinden in de centrale hal bij binnenkomst.

Op verzoek van de ouder kunnen deze documenten ook digitaal worden verzonden.

1 Eigen beleid

Opvang bij een buitenschoolse opvang locatie (BSO) is anders dan opvang thuis, zoals bij een gastouderopvang. Bij de BSO maakt het kind deel uit van een groep. Er zijn maximaal 10 kinderen minigroep en 11 kinderen maxigroep per pedagogisch medewerker en het kind wordt niet opgevangen in een huiselijke situatie maar wordt wel een huiselijke sfeer gecreëerd. De verschillen komen tot uiting in het pedagogisch beleid.

Vanaf vier jaar wordt de relatie kind- buitenwereld veel complexer: het kind zit op school, ontwikkelt eigen vriendschappen en zit ook vaak op een club of doet aan sport. Zijn relatie met de pedagogisch medewerkers van de BSO is een van de vele relaties die hij onderhoudt. De BSO- groep is een van de vele groepen waarvan hij deel uit maakt.

Uitgangspunten

Buitenschoolse opvang is een voorziening tussen school en thuis voor kinderen van 4- 13 jaar. Door gebruik te maken van de buitenschoolse opvang kunnen ouders werk of studie combineren met hun schoolgaande kinderen. Kinderen worden opgevangen met andere kinderen in de basisschoolleeftijd. Zij brengen hun vrije tijd samen door: een paar uur na school en/ of in vakanties.

Naschoolse opvang of de hele dag

In de paar uur dat de kinderen naschools bij elkaar zijn, kunnen zij zelf kiezen om met elkaar te spelen en/of te sporten, alleen te spelen of lekker op de bank "niets " te doen. De naschoolse opvang is vooral gericht op ontspanning en gezelligheid en veel bewegen. Tijdens de vakanties brengen de kinderen meer tijd met elkaar door. De pedagogisch medewerker organiseert samen met de kinderen activiteiten of gaat met de kinderen op stap. Doen en ontdekken staan dan centraal.

De locatie van de buitenschoolse opvang

De kinderen worden opgevangen in een locatie buiten de school waarin de huiselijke sfeer wordt nagestreefd. De locatie bevindt zich bij Tennisvereniging Barendrecht. Villa Oranje heeft een eigen opvangruimte binnen het clubgebouw van de tennisvereniging. Naast de centrale chaletruimte vangen wij tevens kinderen op in de serrekamer. In de chaletruimte vangen wij de mini groep op, met een maximum groeps-grote van 20 kinderen in de leeftijd van 4 tot 7 jaar. Zij worden opgevangen door een vast team pedagogisch medewerksters. De maxi groep, met een maximum grootte van 22 kinderen in de leeftijd van 7 tot 12 jaar worden opgevangen in de serrekamer. Ook deze groep heeft vaste leiding welke de kinderen begeleiden en volgen in hun ontwikkeling. Tijdens de openingstijden van de BSO is de locatie alleen toegankelijk voor ouders en kinderen van BSO Villa Oranje.

In de locatie kunnen maximaal 42 kinderen worden opvangen. Gemiddeld worden er 40 kinderen opgevangen. De opvang vind plaats in een tweetal basisgroepen. De kinderen in de leeftijd van 4 tot 7 jaar worden opgevangen in de basisgroep de Mini's en de kinderen van 7 tot 12 jaar in de basisgroep de maxi's. De kinderen worden na schooltijd opgevangen in hun eigen groepsruimte. De Mini groep zal ten hoogste uit 20 kinderen per dag bestaan. De maxi groep zal ten hoogste uit 22 kinderen per dag bestaan. Het beroepskracht kind ratio moet altijd in overeenstemming zijn met de regels volgens de telling van 1ratio.nl.

Indien er minder kinderen aanwezig zijn bv. tijdens de vakantieperiode worden basisgroepen **samen**gevoegd, ouders zijn hiervan op de hoogte en hebben tijdens het inschrijven hiervoor toestemming verleend d.m.v het formulier "afspraken groepsruimten"

Elke groep is een vaste groep waarin de kinderen zijn ingedeeld en waar vaste medewerkers werken. De kinderen starten altijd in de eigen basisgroep en eten/ drinken daar ook aan hun eigen stamtafel.. Vanuit hun eigen groep bedenken de kinderen wat, waar en met wie ze gaan spelen. Op deze manier is er binnen de basisgroep extra aandacht voor leeftijdsgericht werken. Kinderen van de bso kiezen graag zelf met wie, waar en waarmee ze willen spelen. Daarom verlaten ze na het eten meestal hun basisgroep om iets te gaan doen waar hun voorkeur ligt. De pedagogisch medewerkers bewegen met de kinderen mee en begeleiden de activiteiten.

De ruimte is ingericht op vrijetijdsbesteding en gezelligheid. Voor de buitenactiviteiten kan gebruikt gemaakt worden van het aangrenzend gelegen uitdagende buitenruimte en de nabijgelegen Oranjespeeltuin. Bij slecht weer kan ook gebruik worden gemaakt van de tennissporthal. De pedagogisch medewerker voert zoveel mogelijk op afstand de regie. Zij zorgt ervoor dat de voorwaarden aanwezig zijn (materiaal, ruimte, rust etc.) en waar dat door de kinderen gewenst wordt, doet zij volop mee. Voor de allerjongsten wordt een veilig en geborgen klimaat geschapen. Hoe ouder het kind wordt, hoe meer ruimte het krijgt om binnen en buiten de bso zijn eigen gang te gaan.

Opvang groepen in Coronatijd

Het kan voorkomen dat kinderen tijdelijk niet in hun eigen basisgroep/ruimte worden opgevangen, dit zeker op de rustige momenten, denk hierbij aan vakanties en of andere opvangmomenten waarbij er minder kinderen worden opgevangen. De leiding let hierbij goed op dat de leeftijd en de ontwikkeling als het welzijn van de kinderen goed meegewogen wordt. Het tijdelijk verplaatsen van de kinderen heeft als reden de gevraagde spreiding tussen de kinderen en leiding te waarborgen. Kinderen krijgen zo voldoende ruimte. Evt. spreiding van het virus kan zo sterk verminderd en/of tegengegaan worden.

Mondkapjes op de BSO

Sinds het openen van de scholen op 8 februari 2021 worden wij geregeld geconfronteerd met uitbraken op de diverse scholen. Mondkapjes worden in het bijzijn van de kinderen vanuit de overheid afgeraden, de mimiek vervalt en leidsters zijn moeilijker verstaanbaar. Echter kiest Villa Oranje ervoor, in overleg met GGD, dat het plastic mondmasker wel gedragen mag worden bij kinderen, de mimiek en de articulatie wordt hierbij niet verhinderd voor de kinderen. Hiervoor is gekozen omdat de houder ook inspanning moet verrechten om personeel te beschermen tegen het virus. Tijdens momenten dat de leiding onderling aanwezig is zonder kinderen draagt men een dicht mondmasker, tevens bij medische redenen mag de leiding een dicht mondmasker dragen tijdens werkzaamheden waar kinderen en ouders bij aanwezig zijn. Mocht een ouder de ruimte moeten betreden dan dient deze ook een mondmasker te dragen.

Buitenruimte

Voor de buitenactiviteiten kan gebruikt gemaakt worden van het aangrenzend gelegen uitdagingende buitenruimte. De buitenruimte bestaat uit twee gedeeltes.

1. Buitenruimte voor de BSO-locatie. Deze ruimte is geschikt voor allerlei buitenactiviteiten. Kinderen tot 8 jaar mogen niet zonder toestemming van de aanwezige pedagogisch medewerker deze buitenruimte verlaten. Het verlaten van deze buitenruimte mag alleen onder toezicht van een pedagogisch medewerker.
2. Buitenruimte naast de BSO (terrein van de tennisvereniging TVB) Deze ruimte is geschikt voor allerlei buitenactiviteiten. Deze buitenruimte mag tijdens de openingstijden door de kinderen van de BSO gebruikt worden. Deze buitenruimte is openbaar terrein en is niet afgesloten. Kinderen vanaf 8 jaar mogen ook van deze buitenruimte gebruik maken. Ouders hebben hiervoor toestemming gegeven via het afsprakenformulier.

Omgang met de kinderen

In de omgang met de kinderen vinden wij het belangrijk dat:

- Zelfstandigheid en zelfredzaamheid worden gestimuleerd
- Verschillen als een verrijking van de groep worden beschouwd
- Iedereen zich geaccepteerd voelt
- Iedereen op een positieve, opbouwende manier benaderd wordt
- De bso bijdraagt aan het opvoeden van kinderen om in een multiculturele samenleving te leven
- Er een sfeer van verdraagzaamheid en wederzijds respect heerst tussen leid(st)ers en kinderen

De BSO levert een dienst aan ouders die opvang nodig hebben tussen thuis en school. Voor de kinderen is de bso een plaats waar zij zich veilig en thuis moeten kunnen voelen. Door de week staat vooral ontspanning en gezelligheid voorop. Tijdens de vakanties kunnen de kinderen geprikkeld worden om nieuwe ervaringen op te doen en te onderzoeken wat hun plaats is in de wereld om hun heen.

Mentorschap, oudergesprekken en overdracht

Elk kind heeft een eigen mentor. De mentor begeleidt zoveel mogelijk het kind tijdens de startperiode en houdt hem dan ook extra in de gaten. Daarnaast zorgt de mentor voor de administratie rondom het kind. Ook plant de mentor de oudergesprekken en meestal voert deze de gesprekken ook uit. Voor de dagelijkse zorg en overdracht zijn alle pedagogisch medewerkers verantwoordelijk.

Elk kind wordt gedurende het eerste jaar regelmatig geobserveerd door een pedagogisch medewerker. Deze observatie vormt de basis van het evt 10 minutengesprek waar ouders gebruik van kunnen maken. Tijdens deze observatie wordt gekeken naar het "welbevinden" maar ook de persoonlijke ontwikkeling (motorisch, creatief, cognitief en emotioneel) van het kind. Als de kinderen uit school komen, achterhalen we zo goed mogelijk hoe de schooldag geweest is. Het kind geeft dit vaak ook zelf goed aan. Als we denken meer informatie nodig te hebben, proberen we de leerkracht te benaderen. Belangrijke/bijzondere informatie geven we mondeling door aan al onze collega's op de groep zodat iedereen op de hoogte is. Aan het einde van de dag geeft de pedagogisch medewerker een mondelinge overdracht. Hoe het gegaan is met je kind, wat hij gedaan en of er nog bijzonderheden zijn. Voor de kinderen van 8 t/m 13 jaar is Mevr. N. Bahnerth de mentor. Voor de kinderen van 4 t/m 7 jaar is de mentor Mevr. L.Knape. Ouders kunnen op advies

doorverwezen worden naar bevoegde instanties waar zij terecht kunnen voor evt. hulp of advies.

Zorgbeleid

We zijn ons ervan bewust dat de ontwikkeling van een kind per individu verschilt en afhankelijk is van meerdere (omgevings)factoren. Indien er zich bijzonderheden voordoen in de ontwikkeling van uw kind, vinden we het van belang om daar zorgvuldig mee om te gaan en eventueel extra ondersteuning te bieden. We vinden het belangrijk dat ieder kind (inclusief ouder) de zorg en aandacht krijgt die het verdient. Observatie van de kinderen vindt allereerst dagelijks plaats op de groep. Zowel tijdens de momenten waarop vrij wordt gespeeld als de momenten wanneer er gerichte activiteiten worden aangeboden. Indien er zich bijzonderheden voordoen, wordt dit ten alle tijden onderling met collega's besproken. Gekeken wordt of bijvoorbeeld dezelfde visie wordt gedeeld. Daarnaast kan op deze manier ook worden besproken of de ontwikkeling die is gesignaleerd ook op andere dagen zichtbaar is. Deze gegevens worden altijd genoteerd in de overdracht. Tevens worden ouders op de hoogte gesteld van de signalen. Iedere 6 weken vindt er een teamoverleg plaats waarin de signalen tijdens de kindbespreking kunnen worden besproken. Hierbij is altijd een leidinggevende/coach aanwezig om ondersteuning te bieden. Risicofactoren, oorzaken en gevolg worden doorgenomen en op deze manier ook in kaart gebracht. Naar aanleiding van deze bespreking wordt er, indien nodig en afhankelijk van de zorgvraag, actie ondernomen. Hierbij kan worden gedacht aan een zorggesprek met ouders, extra observatie of het opstellen van een handlingsplan. Tevens wordt met elkaar besproken hoe deze signalen (inclusief aanpak) worden gecommuniceerd naar de ouders. Onze zorg wordt altijd met ouders gedeeld. Daarnaast blijven we ouders ook op de hoogte houden. Bijvoorbeeld tijdens de overdrachtsmomenten of evt. tussentijdse evaluatiegesprekken. Op de vestiging is een sociale kaart aanwezig. Dit ter collegiale ondersteuning, wanneer de zorg na begeleiding toeneemt of indien er aan ouders het advies wordt gegeven om contact op te nemen met een externe zorginstantie.

Beleidsmedewerker en pedagogisch coach

De Pedagogisch Beleidsmedewerker is gericht op het actualiseren, (door)ontwikkelen, vertalen en implementeren van het pedagogisch beleid binnen BSO Villa Oranje. Zij bewaakt en borgt de invoering van het pedagogisch beleid en vertaalt deze naar de werkpraktijk onder andere door concrete activiteiten aan te bieden en bestaande reglementen en protocollen te blijven monitoren. De beleidsmedewerker zorgt ervoor dat er op locatie gewerkt wordt vanuit de visie en volgens het beleid welke gevoerd wordt. Binnen de kaders heeft de medewerker zelf de ruimte om het beleid naar eigen inzicht in te vullen.

Onze Pedagogisch Coach is gericht op het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de dienstverlening en de professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. De Pedagogisch Coach fungeert als spil tussen het pedagogisch beleid en de uitvoering hiervan. Zij begeleidt, coacht en stimuleert het ontwikkelproces van de medewerkers op pedagogisch gebied. Het personeel heeft zeggenschap in waarin zij gecoacht wensen te worden. Dit kan bijvoorbeeld kenbaar gemaakt worden tijdens het jaarlijks functioneringsgesprek of vooraf gaande de werkdag of tijdens de teamvergaderingen. De pedagogisch coach kan ervoor kiezen individueel te coachen, in teamverband en coaching op de groep. Daarnaast kunnen pedagogisch medewerkers tevens gecoacht worden onder werktijd indien hier vraag naar is. De uren van de pedagogisch coach / beleidsmedewerker vallen buiten het moment dat het leidster- kindratio van kracht is en/of op een moment dat de coach zelf niet werkzaam is op de groep. De pedagogisch coach wordt jaarlijks zelf gecoacht door een

buitenstaande pedagoge welke haar observeert en vanuit deze observatie haar kan begeleiden. Tevens is zij ten alle tijden bereikbaar voor vragen en of opmerkingen.

De uren coaching en beleidstaken staan vermeld in het jaarlijks opleidingsplan.

Urenverdeling

Bij BSO Villa Oranje is er op 1 januari 2021 een totaal van 1.75fte. Op grond van de wet IKK worden onderstaande uren ingezet:

1,75	Fte's
aantal beleidsuren:	
1 vestiging = 1 x 50 uur = 50 uur	
Aantal coachuren:	
1,75 Fte"s = 1.75 x 10 uur = 17.5 uur	

Wennen op de buitenschoolse opvang

Voor het wennen op de bso zijn meestal een à twee dagdelen voldoende. Hoe het wennen eruitziet, is afhankelijk van de leeftijd en de aard van het kind, of het al andere kinderen op de bso kent, of er al een broertje of zusje naar de bso gaat, enzovoort. Tijdens het plaatsingsgesprek maakt de pedagogisch medewerker afspraken met de ouder(s) over de stappen die genomen worden om het wennen goed te laten doorlopen.

Het is mogelijk dat de eerste keer kind en ouder samen naar de bso komen. Een ouder krijgt op deze manier zicht op de gang van zaken.

Het kan prettig zijn, zeker bij vierjarigen die ook net naar de basisschool gaan, als het kind de eerste (paar) keer door de ouder van school naar de bso gebracht wordt. Voor een jong kind kan het fijn zijn als in het begin de bso middag niet te lang duurt en het tijdig wordt opgehaald.

Een paar weken voor de plaatsingsdatum nemen we contact op met de ouder(s) om afspraken te maken over het wennen. Vóór de plaatsingsdatum kunnen ouders op kosten van Stichting Het Kombuis hun kind maximaal twee dagdelen laten wennen. Als het kind niet op de dagen kan wennen dat het uiteindelijk naar de bso komt, kan het wennen mogelijk op andere dagen plaatsvinden.

Ook aan de overgang van de ene naar de volgende groep, besteden we aandacht. Omdat er op een bso nauw wordt samengewerkt tussen groepen, zijn de ruimte en de kinderen al bekend. Als het kan, laten we groepjes kinderen tegelijk naar een nieuwe groep gaan. Zo hebben ze in de nieuwe groep meteen al een vriendje of vriendinnetje.

We houden de nieuwe kinderen extra in het oog en bieden waar nodig ondersteuning. Natuurlijk hebben we hierover ook contact met de ouder(s) hierover.

Dagritme en structuur

Voor elk kind is het belangrijk dat hij structuur, duidelijkheid en regelmaat heeft. Dit geeft ze vertrouwen en veiligheid. De structuur op de bso wordt bepaald door vaste punten op de dag zoals activiteiten, eten/drinken en opruimen. Naarmate de kinderen ouder worden krijgen ze steeds meer behoefte aan ruimte en vrijheid. Ruimte om zelf keuzes te maken, om wel/niet mee te doen met een activiteit en welke activiteit. Ook hebben kinderen letterlijk meer ruimte nodig.

De structuur op de groep ziet er als volgt uit:

Op reguliere dagen gaat de opvang vanaf 14.30 uur van start. Op de woensdag vanaf 12.30 uur. Tijdens het ophalen nemen de pedagogisch medewerkers en/of onthaalmoeders een aanwezigheidslijst mee en controleren of alle kinderen aanwezig zijn. Natuurlijk kan het ook weleens zo zijn dat een kind met een vriendje of vriendinnetje wil spelen. Van tevoren worden hierover afspraken gemaakt met de ouders. De kinderen van 4 tot en met 7 jaar gaan 2 aan 2 naar de bso. Bij aankomst op de bso starten de kinderen met hun basisgroep. Op woensdag wordt om 13.00 uur brood gegeten maar ook wordt er regelmatig iets warm gekookt voor de kinderen. Op de anderen dagen starten de kinderen met een koekje/ fruit en een beker drinken.

Nadat er gegeten en gedronken is, bepalen de kinderen wat ze willen gaan doen. Zelf worden er door de pedagogisch medewerkers activiteiten georganiseerd. De kinderen die naar buiten willen gaan naar buiten. Altijd onder begeleiding van een pedagogisch medewerker.

Een van de pedagogisch medewerker gaat met een aantal kinderen naar buiten. Een ander gaat met een paar knutselen, of andere leuke activiteiten doen. Er wordt goed gekeken waar de behoeftes liggen van het kind. En er wordt rekening gehouden met leeftijd en sekse en interesse. Om 17.00 krijgen de kinderen nog wat te drinken en eten aangeboden. Dit is naar behoefte. Elke basisgroep zet drinken klaar en iets te eten, zodat de kinderen dat kunnen nemen. Om 18.30 sluit de bso.

Een maal per week roulerend per dag van de week wordt er een sportactiviteit georganiseerd. Zoals bijvoorbeeld een tennis-, voetbal-, basketbal-, hockey- clinics, maak ook spelen als trefbal e.d.

Tijdens vakanties wordt er een vakantieprogramma gemaakt. Dit wordt 2 weken van tevoren uitgereikt aan de kinderen en gepubliceerd op de website. Hierin werken we vaak thematisch. Er wordt afgestemd hoeveel kinderen er zijn en aan de hand daarvan worden gezamenlijke activiteiten georganiseerd. De basisgroepen gaan dan ook samen. Omdat op reguliere dagen de kinderen de ruimte hebben om op alle groepen te spelen, worden ze spelenderwijs ook vertrouwd met de andere pedagogisch medewerksters waardoor in de vakantie er altijd en vertrouwd en veilige medewerkster op de groep staat. Tijdens vakantie is BSO Villa Oranje geopend van 7.30- 18.00 uur

Extra uren of andere dagdelen afnemen

Ouders kunnen extra uren en/of andere dagdelen voor de opvang van hun kind afnemen, tegen vergoeding van het geldende tarief. Het verzoek daartoe kan worden gedaan aan de pedagogisch medewerker via het formulier "afname extra dagdelen". De opvang van het kind vindt plaats in de eigen basisgroep. Binnen de samenstelling van een basisgroep is er rekening mee gehouden dat ouders extra uren kunnen afnemen voor hun kind. De pedagogisch medewerker houdt rekening met de

bezettingsgraad op de groep en evt. bijzonderheden. Indien er geen plaats is binnen de eigen basisgroep kan de opvang ook (in samenspraak met ouders)op een andere groep worden geboden als de samenstelling van deze groep dat toelaat. Bij het plaatsen van kinderen bij de afname van extra uren wordt niet afgeweken van het beroepskracht-kind ratio. Met de ouders wordt er schriftelijk vastgelegd hoeveel uur het kind in de andere basisgroep wordt opgevangen, echter zal dit niet langer zijn dan 2,5 uur per schooldag. In vakanties zal dit niet langer zijn dan 10,5 uur per dag.

Rituelen en vieringen

Binnen het gebruikelijke dagritme vinden we het belangrijk om te werken met rituelen en vieringen. Rituelen geven houvast. Door bepaalde dingen steeds weer op dezelfde manier te doen, weten kinderen wat er komen gaat in bepaalde situaties. We schenken aandacht aan seizoensgebonden vieringen zoals Carnaval, Halloween, Kerst of Pasen, door gepast de ruimten te versieren. Wordt een broertje of zusje geboren, dan besteden we hier aandacht aan door met de groep beschuit met muisjes te eten. In de BSO-groep is ook aandacht voor vieringen uit andere culturen zoals het Suikerfeest. Hiermee proberen we de kennis en het begrip voor andere (geloof) overtuigingen te stimuleren, zonder daarbij te oordelen of iets goed of fout is.

Iedere omstandigheid heeft zo zijn eigen manier om te laten zien dat je met zijn allen leeft. Het is mooi om te merken dat je er samen bent, want iets vieren doe je bij voorkeur met elkaar.

2 Groepsleiding en achterwacht

Groepsleiding

De *pedagogische* medewerkers beschikken allen over een passende en afgeronde beroepsopleiding zoals gesteld in de wet kinderopvang. Op de locatie is op vaste dagen eenzelfde pedagogisch medewerker aanwezig. Bij vervanging van de pedagogisch medewerker i.v.m. verlof of ziekte worden vaste invallers ingezet.

E.H.B.O.

De pedagogisch medewerkers beschikken over een (kinder)EHBO diploma. Tweejaarlijks wordt deze herhaald en is onderdeel van het opleidingsplan “ontwikkeling en kennisverbreding Stichting Het Kombuis. Dagelijks zijn er medewerkers aanwezig welke in het bezit zijn van het EHAK-diploma.

Opleidingsplan “ontwikkeling en kennisverbreding Stichting Het Kombuis”

Voor alle pedagogisch medewerkers is er een opleidingsplan. Doel van dit plan is de ontwikkeling en kennis te vergroten bij de medewerkers. Het opleidingsplan is bijgevoegd als bijlage bij het pedagogisch beleidsplan en is ter inzage op locatie.

Stagiaires

Bij BSO Villa Oranje kunnen leerlingen en stagiaires terecht om praktijkervaring op te doen voor hun opleiding. Wij helpen graag mee om de toekomstige medewerkers op te leiden en ervaring te laten opdoen. De leerlingen en stagiaires worden begeleid door de BSO coördinator N. Bahnerth en praktijkbegeleiders van de opleider conform de afspraken in de BPV-overeenkomst..

Bij de start van de stage krijgt men de beleidsplannen en protocollen om vooraf goed te bestuderen. En tevens kan men deze vinden in de centrale hal bij binnenkomst.

Stagiaires zijn in het bezit van een geldig VOG.

Het kan zijn dat een student formatief ingezet wordt op de BSO. Hier worden wel voorwaarden aan gesteld.

Leerlingen van de BOL-opleiding (SPW 3) gaan naar school en moeten daarnaast een aantal blokken stage lopen. Medewerkers in opleiding die een BOL-traject volgen, staan boventallig op de groep, dus naast gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Incidenteel (uitsluitend in geval van ziekte van vaste medewerkers of vakantie van de student/ stagiaire) of tijdens het afleggen van de proeve van bekwaamheid als onderdeel van de opleiding, kan de stagiair als volwaardig pedagogisch medewerker worden ingezet.

Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- De student mag nooit alleen op de groep staan behalve tijdens pauzes;
- De MBO-student mag niet worden ingezet tijdens het eerste leerjaar;
- De MBO-student kan uitsluitend worden ingezet op de eigen stagelocatie.
- De stagiaire wordt niet meer dan 12 uur ingezet per week
- Het aandeel van het aantal beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires dat formatief wordt ingezet is niet groter dan een derde van het personeelsbestand aan pedagogisch medewerkers op de BSO.

Leerlingen van de BBL-opleiding hebben bij ons een werk-leerovereenkomst, zij zijn pedagogisch medewerker in opleiding en gaan daarnaast één keer in de week naar school. Zij hebben een arbeidsovereenkomst voor de duur van de opleiding. In het eerste leerjaar van de opleiding kan er sprake zijn van een oplopende formatieve inzet tot 100%, waarbij 100% na het eerste half jaar kan worden bereikt en geen formatieve inzet tijdens de proeftijd plaatsvindt. De werkgever stelt de mate waarin iemand zelfstandig als pedagogisch medewerker op de groep kan werken vast op basis van informatie van de begeleider vanuit de opleiding en BBL-begeleidster. Het tweede jaar is elke BBL-er 100% inzetbaar. Dit staat beschreven in het CAO kinderopvang 2020-2021

Achterwachting

Indien er zo weinig kinderen worden opgevangen dat er 1 pedagogisch medewerker minder op de groep aanwezig is kunnen de pedagogisch medewerkers altijd een beroep doen op de achterwacht. De achterwacht is binnen 15 minuten bij de bso, op de weeklijst staat per werkdag, indien nodig, vermeld wie, wanneer de achterwacht is.

Onthaalmoeders

Het ophalen van de kinderen van school naar bso Villa Oranje wordt zoveel mogelijk gedaan door een onthaalmoeder. De ouder begeleid op een verantwoordelijke wijze kinderen naar de BSO. Zij doet dit met ondersteuning van een Pedagogisch medewerker. Onthaalmoeders ontvangen een vrijwilligersvergoeding en zijn in bezit van een verklaring omtrent gedrag. Mede hierdoor kunnen de pedagogisch medewerkers op de bso locatie aanwezig blijven voor het opvangen van de kinderen afkomstig van de diverse basisscholen in de omgeving. Onthaalmoeders kunnen tevens ingezet worden als **extra** ondersteuning van een volwassenen bij activiteiten.

Vrijwilligers

Bij BSO Villa Oranje werken we ook met vrijwilligers, zij doen alleen aanvullende taken, zoals sport en spel activiteiten en zijn **altijd** boventallig. Vrijwilligers werken alleen op de groep om de beroepskrachten te ondersteunen bij activiteiten met de kinderen of werkzaamheden op huishoudelijk gebied. De Vrijwilligers worden begeleid door de BSO coördinator N. Bahnerth.

Vrijwilligers ontvangen een vrijwilligersvergoeding en zijn in bezit van een verklaring omtrent gedrag.

3 De groep

Groepsgrote

Het beroepskracht kind ratio moet altijd in overeenstemming zijn met de regels volgens de telling van 1ratio.nl. Hiervan wordt **niet** afgeweken. Voor de ophaal momenten kunnen onthaalmoeders worden ingezet, waardoor pedagogisch medewerkers op de locatie aanwezig zijn om de kinderen van de diverse scholen te ontvangen. Daarnaast wordt er ook gebruik gemaakt van stagiairs welke niet worden meegerekend in de beroepskracht kind-ratio.

Tijdens de ophaalmomenten van de basisschool naar de BSO-locatie, indien er onvoldoende onthaalmoeders aanwezig zijn, kan het voorkomen dat een pedagogisch medewerker kinderen ophaalt van de basisschool. Tijdens deze momenten kan het voorkomen dat er wordt afgeweken van het beroepskracht kind-ratio. Dit mag niet langer zijn dan 30 minuten per dag. Stichting Het Kombuis heeft als beleid dat er nooit meer dan 30 minuten per dag mag worden afgeweken van het beroepskracht kind-ratio. Indien zich situaties voordoen waarbij dit wel voorkomt wordt direct gebruik gemaakt van de achterwachtregeling. Van 17:30 uur tot 18.30 uur mag het leidster - kind ratio afwijken. In de vakanties kan het leidster - kind ratio op twee momenten afwijken. Dit zal zijn van 7.30 tot 9.00 uur , en van 17.00 tot 18.00 uur. Op andere momenten (van 9:00 tot 17:00 uur) van de dag wordt er **niet** afgeweken op de beroepskracht-kindratio omdat BSO Villa Oranje het belangrijk vindt dat er een kwalitatief goede en veilige opvang voor de aanwezige kinderen moet zijn.

Leeftijdsamenstelling en groepsgrote

Bij de BSO zitten kinderen van 4 – 13 jaar in één locatie.

De kleintjes leren van de grote kinderen (zoals in een gezin). Grote kinderen ontwikkelen zorgzaamheid voor de kleine kinderen. Kinderen nemen deel aan activiteiten die passen bij hun interesses en ontwikkelingsniveau.

Er kleven echter nadelen aan deze samenstelling: de kleine kinderen kunnen het spel van de grote storen of de grote kinderen kunnen overheersend zijn in de groep. Kinderen maken telkens een afweging tussen eigenbelang en het belang van de groep. Bij een te groot leeftijdsverschil zouden de oudere (of jongere) kinderen te veel eigenbelang moeten inleveren ter wille van de groep.

De pedagogisch medewerker moet ervoor waken dat iedereen voldoende ruimte krijgt, letterlijk en figuurlijk. Een leeftijdsverdeling van 4 tot 6 jaar, 6 tot 8 jaar en 8 tot 13 jaar geeft de beste balans tussen eigenbelang en groepsbelang. De basisgroepen zijn dan ook naar deze leeftijd categorie ingedeeld. Elke basisgroep bestaat uit maximaal 20 kinderen.

Elke basisgroep heeft vaste pedagogisch medewerkers, volgens een vast rooster.

Oudere kinderen

Oudere kinderen binnen de BSO vragen bijzondere aandacht. Vanaf ongeveer 9 jaar voelen kinderen zich vaak te groot om naar de BSO te gaan. Toch moeten ook deze kinderen bij de BSO opgevangen worden. Het is belangrijk dat pedagogisch medewerkers naar de wensen van de kinderen vragen en deze serieus nemen. Oudere kinderen krijgen meer vrijheid en ruimte dan de jongere kinderen. In overleg met de ouder worden er per kind afspraken gemaakt over het zelfstandig spelen/ bewegen buiten de BSO. Door over de activiteiten meer overleg te voeren krijgen kinderen meer keuzemogelijkheden. Voor oudere kinderen is er ruimte om een eigen plek te creëren waar zij zich naar behoefte kunnen terugtrekken om muziek te luisteren, chillen, een strip lezen of gewoon lekker kunnen hangen zonder steeds gestoord te worden. Daarnaast worden aan deze groep sport en spel activiteiten aangeboden welke uitdagend zijn.

Gezamenlijke momenten

Naschoolse opvang begint met een gezamenlijk moment. Als de kinderen uit school komen wordt er gezamenlijk gegeten en gedronken. De pedagogisch medewerker eet en drinkt mee. Het is tijdens deze momenten dat een sfeer van saamhorigheid wordt gecreëerd. De pedagogisch medewerker praat met de kinderen. Kinderen praten met elkaar. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat iedereen die dat wil, aan bod komt. Sommigen hebben altijd iets te zeggen, maar de stille kinderen worden ook uitgenodigd om te praten. Het is niet nodig dat bij gezamenlijke momenten alle kinderen bij elkaar zitten. Indien mogelijk kan er een kleinere groep gemaakt worden van 4 of 6 kinderen aan één tafel. De pedagogisch medewerker let wel op of de kinderen het nog leuk vinden aan tafel. Voor sommige kinderen kan dit gezamenlijke moment te lang duren. Kinderen hoeven dan niet altijd te wachten –bijvoorbeeld tot iedereen klaar is- voordat zij van tafel gaan.

De sfeer van saamhorigheid wordt bevorderd door het stimuleren en respecteren van wensen en meningen van elk kind. De pedagogisch medewerker doet dit door allereerst zelf zo te handelen. Zij geeft het voorbeeld van hoe er met elkaar wordt omgegaan en houden in taalgebruik en houding hier rekening mee, kinderen imiteren. Als pedagogisch medewerkers onderling overleggen/ praten, houden zij er rekening mee dat kinderen kunnen meeluisteren. Grappen in de groep zijn leuk, maar kinderen kunnen worden gekwetst. Grappen of opmerkingen die zij niet begrijpen kunnen het zelfvertrouwen van een kind ondermijnen.

Activiteiten

Kinderen “leren” niet bij de bso in de traditionele zin van het woord. De BSO is geen verlengde schooldag. De nadruk ligt op een eigen invulling van de vrije tijd en sport en spel. Als kinderen het leuk vinden om op een “schoolse manier “ hun tijd in te vullen (bijvoorbeeld oefenen met lezen of met rekenen) dan kan dit. Het komt dan uit het kind zelf. Bij de bso is het belangrijk dat kinderen ook worden gewaardeerd voor niet-schoolse prestaties. Het activiteitenaanbod- vooral tijdens vakanties- dient een mengeling te zijn van het bekende en het nieuwe. Pedagogisch medewerkers kunnen kinderen in aanraking brengen met de buitenwereld, bijvoorbeeld door natuurprojecten, diverse sporten, knutselen en techniek of een bezoek aan een theater.

Bij voorkeur er verschillende ruimtes ingedeeld in de BSO- locatie.
Aan de ruimte(s) en het materiaal worden de volgende eisen gesteld:

- De ruimte is uitnodigend voor de kinderen

- De ruimte is multifunctioneel ingericht, zodat er verschillende activiteiten plaats kunnen vinden
- Er is ruimte voor verschillen in stemming en behoeften. De ruimte biedt veiligheid en uitdaging. Kinderen moeten zich terug kunnen trekken in aparte hoekjes, ook zonder dat de leiding rechtstreeks zicht heeft op wat gebeurt. Indien mogelijk is er een aparte ruimte waarin oudere kinderen zich terug kunnen trekken.
- Verschillen in behoeften wat betreft leeftijd komen tot uitdrukking in de inrichting en in de keuze van speelgoed
- Het speelgoed is prikkelend voor de fantasie. Er is kosteloos materiaal aanwezig dat kinderen een eigen bestemming kunnen geven. Het speelgoed aanbod is gevarieerd. Kinderen kunnen het speelgoed zelf pakken. Er is voldoende aanbod voor alle leeftijden. Er is voldoende evenwicht tussen makkelijk en moeilijk en tussen rustig en druk speelgoed
- Speelgoed wordt niet seksespecifiek aangeboden

Kinderen hebben zeggenschap in de groepsinrichting en de keuze van het speelgoed. Af en toe wordt de inrichting veranderd om het nog ‘spannend’ te houden voor de kinderen. Tijdens deze activiteiten is altijd de eigen pedagogisch medewerker aanwezig. De buitenruimte moet groot genoeg zijn voor bewegingsspel en voor sociaal spel. Voor de jongere kinderen is een duidelijk en veilig afgebakend speelterrein het prettigst. Voor oudere kinderen is dit niet noodzakelijk. Wel moet het buitenterrein voldoen aan de veiligheidsvoorschriften. Ook kan gebruik gemaakt worden van de sporthal, het stadspark en de Oranjespeeltuin en het sportplein in de buurt van de BSO, dit wel altijd onder toezicht.

Groepsactiviteiten buiten de basisgroep

Het activiteitenaanbod vindt regelmatig plaats buiten de eigen groepsruimte, of in samenwerking met kinderen van andere groepen (bijv. workshop-aanbod, sport- clinic e.d.). Kinderen verlaten dan tijdelijk hun basisgroep om mee te kunnen doen aan activiteiten. Dit aanbod zorgt ervoor dat kinderen kunnen deelnemen aan activiteiten die aansluiten bij hun talenten en interesses. Ook worden kinderen zo gestimuleerd om hun ‘horizon’ te verbreden, hun zelfstandigheid te ontwikkelen en andere vriendjes en vriendinnetjes te ontmoeten. Incidenteel worden activiteiten of uitstapjes georganiseerd voor groepen groter dan de basisgroep. Bijvoorbeeld een uitstapje naar de kinderboerderij of een speeltuin in de buurt. Dit kan zowel tijdens de schoolweken als tijdens vakantieweken zijn. In al deze situaties worden vooraf duidelijke afspraken met de kinderen gemaakt, bijvoorbeeld over verzamelpunten of over de gedragsregels. De kinderen worden in groepen verdeeld waarbij zoveel mogelijk kinderen uit dezelfde basisgroep worden samengevoegd. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de persoonlijke voorkeur van de kinderen. Bij activiteiten voor groepen groter dan de basisgroep krijgen de 4-7-jarigen en de begeleidende pedagogisch medewerker gekleurde hesjes aan, zodat herkenbaar is tot welke groep zij behoren.

De 8+ers krijgen vooraf eveneens een duidelijke instructie over de groep waartoe zij behoren en welke pedagogisch medewerker hun groep begeleidt. Indien nodig voor de veiligheid dragen ook de 8+-kinderen een gekleurd hesje (bijv. tijdens het lopen naar de Oranjespeeltuin of kinderboerderij).

Bij uitstapjes met meer dan 30 kinderen is er een duidelijke taakverdeling tussen de pedagogisch medewerkers, zodat vertrouwde en veiligheid voor de kinderen is geborgd. Bijvoorbeeld tijdens het lopen naar het desbetreffende activiteitenterrein (bv kinderboerderij) worden de kinderen uit een basisgroep samengevoegd. Ook de eet- en rustmomenten worden samen met de basisgroep kinderen georganiseerd.

Pedagogisch medewerkers en kinderen: tweerichtingsverkeer

De BSO is van en voor de kinderen. Zij worden betrokken bij de planning van activiteiten. Er wordt rekening gehouden met hun interesses. Kinderen worden gevraagd om zelf met ideeën te komen. Omdat kinderen niet altijd hun ideeën concreet kunnen verwoorden, letten pedagogisch medewerkers op de signalen die kinderen geven.

Bijvoorbeeld: is iedereen gek op voetbal, dan wordt een voetbalhoek ingericht net voor een spannende wedstrijd. Kinderen kunnen de voetbalhoek zelf versieren. Zijn de kinderen allemaal gek van een popgroep, dan kan de leidster hen brieven aan hun idolen laten schrijven.....

Kinderen zijn niet verplicht om aan activiteiten deel te nemen, met uitzondering van uitstapjes waar de hele groep aan mee doet. De pedagogisch medewerker dient hen wel te motiveren om nieuwe dingen te proberen. Verantwoordelijkheid dragen voor hun eigen spullen (op het niveau waaraan het kind aan toe is) draagt bij aan het creëren van een groepsgevoel. Zij leren opruimen na het spelen.

Van hen wordt verwacht om, bijvoorbeeld, een bijdrage te leveren aan de afwas of bij het tafeldekken. De pedagogisch medewerker voert op afstand de regie. Alleen waar nodig of gevraagd begeleiden zij de kinderen in het zoeken naar activiteiten, het oplossen van conflicten etc.

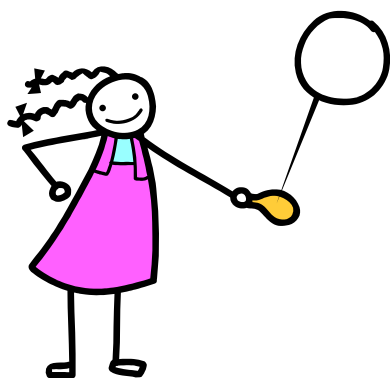
Regels

Regels zijn nodig omdat kinderen de ruimte met elkaar delen. Iedereen weet wat van hen verwacht wordt.

De pedagogisch medewerker spreekt regels af over omgangsvormen en zij spreekt regels af om de veiligheid te bewaken. Kinderen hebben inspraak in de regels. Regelmatig worden de regels geëvalueerd. Dit voorkomt dat gewoonten insluipen als regel zonder dat de leidster zich daarvan bewust is.

De toepassing van regels is voorspelbaar. Regels worden echter niet halsstarrig toegepast. In bepaalde situaties zal een pedagogisch medewerker van een regel afwijken, bijvoorbeeld als een kind aan het wennen is. De pedagogisch medewerker maakt aan de kinderen duidelijk waarom zij dat doet. Uitleg is belangrijk om te zorgen dat zowel de regel als de reden om af te wijken wordt begrepen.

Regels zijn ook belangrijk omdat het kind de grenzen van de regels probeert af te tasten en ervaart wat er gebeurt als hij de grenzen overschrijdt. Door kinderen aan te spreken op wat zij doen, leren zij de consequentie van hun gedrag kennen.

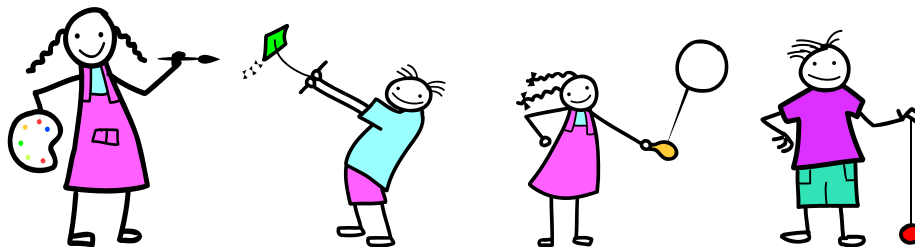
Trots zijn op jezelf

Alle kinderen zijn welkom bij de BSO. Verschillen worden gezien als een verrijking van de groep. Er wordt rekening gehouden met andere culturele of levensbeschouwelijke gewoonten. In het activiteiten aanbod proberen pedagogisch medewerkers activiteiten aan te dragen waardoor kinderen hun wereldbeeld verbreden, bijvoorbeeld door te praten over wat er gebeurt in de wereld of door niet westerse muziek te draaien. Dit gebeurt los van de aanwezigheid van kinderen met een niet-Nederlandse achtergrond. In de leeftijd 4-13 jaar beginnen kinderen te beseffen dat zij deel uit maken van een grotere wereld. De pedagogisch medewerkers kunnen hieraan bijdragen. De activiteiten zijn wel aangepast aan de leeftijd van de deelnemende kinderen.

Elk kind bij de BSO is anders. "Anders zijn" heeft niet alleen te maken met de culturele achtergrond maar ook met ander gewoonten thuis of verschillen in uiterlijk. De pedagogisch medewerkers letten er op dat de kinderen geen negatieve opmerkingen maken over elkaar. De houding van de pedagogisch medewerker is bepalend voor de sfeer in de groep. In de leeftijd 4-13 jaar willen de kinderen zich aanpassen aan de heersende norm. Zij worden soms in verlegenheid gebracht als zij daar niet aan voldoen. Door een sfeer te creëren waarin verschillen geaccepteerd worden, gaan kinderen makkelijker om met "anders zijn".

Bij de BSO wordt niet gepest. Het is de taak van de pedagogisch medewerker om hierop te letten. Het verschil tussen plagen en pesten is niet altijd duidelijk. Bij plagen is er sprake van een gelijkwaardig niveau: je plaagt een ander en wordt teruggeplaagd. De pedagogisch medewerker moet er alert zijn hoe een kind reageert op het plagen. Een kind gaat beter met plagen om als het zich vertrouwd voelt in zijn omgeving. Vooral kinderen die nog moeten wennen zijn kwetsbaar in de groep het is belangrijk om hier extra op te letten.

Bij pesten is er sprake van ongelijkwaardigheid, bepaalde kinderen zijn soms continu het slachtoffer. Hoe het kind zich ook gedraagt, wat zij ook doet, de pester vindt altijd wel weer een aanleiding om een dergelijk kind te pesten. Om pesten te voorkomen is het belangrijk alle partijen aan te spreken op hun gedrag. Degene die pest moet leren wat zijn opmerkingen betekenen voor de ander. Degene die gepest wordt kan worden geholpen weerbaarder te worden. Hoe assertiever het kind is, hoe minder het wordt gepest.

4 Het individuele kind

Persoonlijke competentie

Kernbegrippen:

- weten wie je bent
- weten wat je kan
- durven maken en creëren
- geliefd zijn en gezien worden

Op bso Villa Oranje stimuleren wij zelfvertrouwen en eigen initiatief door kinderen positief te benaderen. Door kinderen te vertellen wat ze goed kunnen en hoe goed ze iets kunnen, leren ze zelfstandig te zijn en groeit het zelfvertrouwen.

De pedagogisch medewerker laat de kinderen zelf kiezen wat ze willen doen. Hiermee stimuleert ze het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid. Door het kind zelf activiteiten te laten ondernemen, ontdekt hij wat hij leuk vindt, wat hem echt boeit, wat hij goed kan en (nog) moeilijk vindt. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen hierin door te zeggen; Wat goed dat je het al kan, in plaats van: 'Dat kun jij nog niet, daar ben je nog veel te klein voor'. Het kind krijgt de ruimte om zelf naar oplossingen zoeken. Ze gaat er niet meteen op af als er iets mis gaat. Veiligheid is wel de voorwaarde waarin het kind mag uit proberen.

Ook in praktische zaken stimuleren we de zelfstandigheid en het zelfvertrouwen. Zo vinden vooral de jongste kinderen het te helpen met de tafel dekken of activiteiten voor te bereiden. Het zelfvertrouwen van de oudste kinderen groeit door bijv. het zelf naar de bso komen vanuit school. (Dit alleen met toestemming van ouders en als voorbereiding op het vervolg na de basisschool)

Sociale competentie

Kernbegrippen

- interactie tussen de kinderen stimuleren
- aandacht voor goede communicatie
- vriendschappen tussen kinderen accepteren en respecteren
- met elkaar een gemeenschap zijn, gebruik maken van het kindercentrum in zijn geheel
- respect voor elkaar, elkaar helpen, rekening houden met elkaar
- ruzies en conflicten oplossen

Een dag bij bso Villa Oranje is een dag van interactie met andere kinderen en leren omgaan met elkaar. Samen iets maken, delen, kijken naar elkaar, luisteren naar elkaar, inleven in de ander en rekening houden met elkaar.

De kinderen starten gezamenlijk aan tafel. Hier leren ze luisteren, op hun beurt

wachten, zich te verplaatsen in de verhalen van de ander. De pedagogisch medewerker begeleidt dit en creëert samen met de kinderen een gevoel van gezamenlijkheid. Wij stimuleren positieve interacties tussen de kinderen en geeft de kinderen de ruimte hun eigen weg te vinden in contact. Ze respecteert en waardeert vriendschappen tussen kinderen. Als kinderen een conflict hebben met elkaar, bekijkt ze het van aan afstand en grijpt pas in als het echt nodig is. Vaak kunnen kinderen zelf al heel goed zelf hun conflicten oplossen. Mocht dit een keer niet het geval zijn het de pedagogisch medewerker een begeleidende rol. Ze leert de kinderen zich in te leven in de ander, zodat ze het een volgende keer wel zelf kunnen oplossen.

Op bso Villa Oranje zoeken kinderen elkaar op. Afhankelijk van de leeftijd zijn er verschillende vormen van contact. De jongste kinderen vinden elkaar vaak in een spel. In de knutselhoek, aan de tekentafel, of in de bouwhoek. Er ontstaat vaak een

fantasiespel waarin de kinderen elkaar leren kennen, leren omgaan met conflicten, en veel communiceren. Bij de oudste kinderen wordt verbale en non-verbale communicatie steeds belangrijker. De kinderen kruipen bij elkaar. De meiden zijn vooral gericht op verbale communicatie. Ze hebben geheimen, vinden het prettig om buiten het zicht van de medewerkers te zijn, gaan lekker kletsen en gaan op in muziek en dans. De jongens richten zich vooral op en fysiek contact. Zij hebben meer behoefte aan stoeien en sporten. Competitiespelletjes worden steeds belangrijker. De medewerker volgt de kinderen en houdt de ontwikkeling in de gaten. Zij biedt vooral de mogelijkheid kinderen zelf kunnen laten ontdekken.

Zelfstandigheid en zelfredzaamheid

De zelfstandigheid en zelfredzaamheid van het kind worden gestimuleerd door het zoveel mogelijk zelf opdrachten te laten uitvoeren. Opdrachten passen bij het ontwikkelingsniveau. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat alleen datgene van een kind wordt verwacht waaraan het kan voldoen.

Belonen van een nieuwe stap draagt bij aan het zelfvertrouwen en stimuleert de zelfstandigheid. Zo vinden kinderen het spannend iets nieuws te ondernemen. Het stimuleren van zelfstandigheid vraagt om een individuele benadering.

Naast het belonen van gedrag is het belangrijk een vertrouwenwekkende sfeer te scheppen waarin kinderen fouten durven te maken, boos durven worden en hun gevoelens kunnen uiten.

Vriendschap

Sommige kinderen kennen elkaar van school, woonomgeving of clubs en hebben onderling al vriendschappen gesloten. Anderen hebben dit nog niet maar ontwikkelen dit bij groepsgenoten van de BSO. Leidsters geven kinderen de ruimte om voor elkaar te kiezen en elkaar op te zoeken. Echte vriendschappen worden bevorderd als er tenminste sprake is van gelijkheid tussen de kinderen, de pedagogisch medewerker let hierop.

Broers en zussen kunnen veel aan elkaar hebben, vooral tijdens de wenperiode. De pedagogisch medewerker ziet erop toe dat broer en zus de ruimte krijgen om hun eigen vriendschappen bij de BSO te kunnen ontwikkelen.

Kinderen worden niet gedwongen apart of juist met anderen te spelen als zij dat niet willen. De pedagogisch medewerker ziet erop toe dat ieder kind in de groep geaccepteerd wordt en niet buitengesloten wordt, zijn stimuleert het samenspel tussen de groepsgenoten.

Bij de BSO is er sprake van groepsopvang, als een pedagogisch medewerker merkt dat een kind liever alleen wil spelen en geen aansluiting vindt bij andere kinderen, kan het zijn dat opvang bij een BSO minder geschikt is voor dat kind.

Het speelgoed is voor iedereen. Soms kinderen willen graag alleen spelen, ook al worden zij in een groep opgevangen. Pedagogisch medewerkers respecteren deze behoefte. Indien er speelgoed gedeeld moet worden (bv. Spelcomputer) wordt een tijdslimiet afgesproken, zodat ieder kind mag zijn beurt krijgen.

Kinderen van de BSO mogen soms een vriendje meenemen naar de buitenschoolse opvang. Dit wordt vooraf met de pedagogisch medewerker en de ouder van het vriendje overlegt, het kind – leidster ratio wordt hierbij niet overschreden.

Een kind kan een voorkeur ontwikkelen voor een bepaalde pedagogisch medewerker. Vanuit het kind bekeken is dit begrijpelijk. Een pedagogisch medewerker gaat hier professioneel mee om, zij buit dit niet uit en besteedt geen extra aandacht aan dit kind. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat andere pedagogisch medewerkers ook

betrokken zijn bij het kind. Pedagogisch medewerkers mogen geen voorkeuren voor bepaalde ouders of kinderen tonen.

Verdriet

Kinderen zijn soms verdrietig. Soms begrijpen de pedagogisch medewerkers de aanleiding. Kinderleed is voor volwassenen niet altijd te begrijpen. Pedagogisch medewerkers nemen het verdriet van een kind altijd serieus. De pedagogisch medewerker kan een kind stimuleren om met haar of een ander kind over zijn verdriet te praten, zij kunnen het kind helpen door het te troosten.

Als een kind regelmatig verdriet heeft is het belangrijk dat de pedagogisch medewerker met het kind in gesprek gaat en informeert waarom het kind steeds verdrietig is. Het is belangrijk dat kinderen het bij de BSO naar hun zin hebben. Als blijkt dat dit niet het geval is dan worden ouders hierover geïnformeerd, de pedagogisch medewerker heeft dit vooraf met het kind overlegt. Als de oorzaak buiten de BSO ligt bv. kind wordt veel geplaagd op school, kan het goed zijn dit ook met de ouders te bespreken.

Conflicten

Kinderen hebben veel aan elkaar, maar zij kunnen elkaar ook onderdrukken. Zij worden gestimuleerd op een respectvolle manier met elkaar om te gaan en duidelijk te maken wat zij wel en niet willen. Regel in de groep is dat kinderen elkaar geen pijn mogen doen.

Alle kinderen, ook vrienden, krijgen weleens ruzie. In eerste instantie laten pedagogisch medewerkers de kinderen de ruzies zelf oplossen. Kinderen in conflict met elkaar leren voor zichzelf op te komen en te onderhandelen. Bij conflicten kan de pedagogisch medewerker ruimte geven om zelf naar oplossingen te zoeken. Zij kan de kinderen leiden in het zoeken naar een oplossing, indien ze er zelf niet uitkomen of één het onderspit lijkt te delven.

Schoppen of slaan kunnen uitdrukkingen zijn van het onvermogen om gevoelens te uiten en uit onmacht. Kinderen zijn bezig te leren hoe zij aangeven wat zij niet en wel willen. Pedagogisch medewerkers kunnen kinderen hierin begeleiden. Pedagogisch medewerkers kunnen niet verwachten dat kinderen altijd “verstandig” met elkaar omgaan. Ruzies horen er bij. Door tegen elkaar te kunnen zeggen wat het probleem is neemt de behoefte om je boosheid en woede lichamelijk te uiten af. Pedagogisch medewerkers stimuleren dit. Soms zal het echter nodig zijn om af te koelen voordat het kind kan zeggen wat er aan de hand is. Een pedagogisch medewerker dwingt een kind niet om te praten. Indien het niet wil, kan de pedagogisch medewerker er later op terugkomen.

Concurrentie

Er wordt een sfeer gecreëerd waarin kinderen zichzelf kunnen zijn. Zij worden gewaardeerd zoals ze zijn en voor wat zij kunnen. Bij elk kind is dat iets anders. Zonder dat het wordt opgelegd, concurreren kinderen met elkaar. Zij vergelijken hun prestaties. Sommigen hebben behoefte om de beste te zijn (als eerste klaar, de mooiste tekening etc.)

De pedagogisch medewerker probeert deze “prestigeslag” te relativiseren. Als de pedagogisch medewerker ervan uitgaat dat het bezig zijn net zo belangrijk is als de prestatie, wordt de concurrentie vanzelf minder.

Er is niets verkeerd aan als een kind een keer de beste is. Voor het zelfvertrouwen van een kind is het juist belangrijk dat hij weet dat hij kan “scoren”. Iedereen moet een keer de beste kunnen zijn, maar dit moet niet ten koste gaan van de rest van de groep. Bovendien proberen pedagogisch medewerkers verschillende vaardigheden te waarderen. Zo wordt niet alleen de sterkste of de snelste beloond.

Straf het gedrag, niet het kind

Het is af en toe nodig om kinderen te corrigeren. Een pedagogisch medewerker maakt telkens een bewuste afweging om gedrag te negeren, een alternatieve oplossing te zoeken of het gedrag te corrigeren. De pedagogisch medewerker vraagt zich af of zij teveel verwacht van het kind. Probeert het kind wellicht op een negatieve manier aandacht te krijgen? Vaak werkt het negeren van negatief gedrag gekoppeld aan het belonen van positief gedrag het beste. Belonen gebeurt door complimenten te geven. Belonen heeft minder effect als er veel tijd is verstreken tussen de daad en de beloning.

Als gedrag wordt gecorrigeerd, praten we over “straf”. Gedrag wordt alleen “gestraft” op een manier die binnen de belevingswereld van het kind past; de “straf” heeft altijd een duidelijk verband met de datgene wat gebeurd is. Deze vindt snel na de “overtreding” plaats zodat er een verband bestaat tussen de daad en de “straf” en de duur van de “straf” past binnen de tijdsbeleving van het kind.

Bovendien ondermijnt de “straf” het gedrag. Het kind wordt niet afgekeurd want wat de pedagogisch medewerker zegt bij het “straffen” heeft een effect op het oordeel dat een kind van zichzelf heeft. Het wordt niet gekleineerd (“je lijkt wel een baby”) De pedagogisch medewerker laat blijken dat zij het kind, ondanks zijn gedrag, nog lief blijft vinden.

De pedagogisch medewerker is consequent. Indien zij een kind waarschuwt, zorgt zij ervoor dat als het gedrag niet verandert de “straf” wordt uitgevoerd. Dit betekent dat de aangekondigde “straf” uitvoerbaar moet zijn en geen loze dreiging is.

Soms zijn twee kinderen verwickeld in een strijd. De pedagogisch medewerker let er op niet te snel een conclusie te trekken over de toedracht. Zij laat de kinderen eerst uitleggen wat er aan de hand is, voordat zij besluit wie gecorrigeerd wordt en hoe het wordt uitgevoerd.

In principe gaat de pedagogisch medewerker naar het kind zodat zij niet hoeft te schreeuwen. Door lichaamstaal (streng kijken) kan het kind begrijpen dat het gecorrigeerd wordt zonder dat de stem wordt verheven.

Na afloop van de “straf” praat de pedagogisch medewerker met het kind. Begrijpt het wat er is gebeurd? Begrijpt het dat de pedagogisch medewerker niet (meer) boos is?

Wat houdt de “straf” in? Het kind kan streng worden toegesproken, het kind kan apart worden gezet. Het kan zijn dat het kind tijdelijk niet met bepaald speelgoed of bepaalde kinderen mag spelen.

Wanneer het kind gedrag vertoont dat vaak gecorrigeerd wordt, kaart de pedagogisch medewerker dit aan bij de ouders.

Het eigen lichaam

Tussen 4 en 12 jaar verandert het lichaam van het kind. Bovendien beginnen kinderen na te denken over hun relaties met elkaar en over de liefde. Dit onderdeel van hun ontwikkeling kan niet genegeerd worden. Aan de andere kant is het omgaan met het eigen lichaam omringd door veel taboes, zowel onder kinderen, ouders als onder ons eigen personeel.

Seksualiteit en het eigen lichaam zijn bespreekbaar bij de BSO als kinderen met vragen of problemen komen. De manier waarop dit aangepakt wordt is afhankelijk van de leeftijd van de betrokken kinderen. Pedagogisch medewerkers moeten open zijn en in kunnen gaan op vragen en opmerkingen van kinderen, maar gaan niet verder dan waar zij zichzelf makkelijk bij voelen.

Bij het bespreken van de vragen letten pedagogisch medewerkers op de kinderen die meeluisteren, zijn zij er ook aan toe om het gesprek te horen? De verantwoordelijkheid van seksuele voorlichting ligt bij de ouders. Pedagogisch medewerkers gaan kort in op de vragen van kinderen en raden hen aan deze ook aan hun ouders te stellen.

Kinderen vinden het soms interessant om te experimenteren met hun eigen lichaam. Meestal is dit een onschuldige bezigheid. Het is wel belangrijk dat kinderen elkaar niet mogen dwingen en pijn mogen doen.

Schaamte groeit naarmate het kind ouder wordt en het eigen zelfbewustzijn en het eigen lichaam zich ontwikkelen. Kinderen hebben behoefte aan privacy die gerespecteerd wordt door leidsters en andere kinderen.

Signaleren van problemen

De bso beschouwt het als zich medeverantwoordelijk naast de school of de ouders om mogelijke ontwikkelingsproblemen op te sporen.

Het kan zo zijn dat een pedagogisch medewerker een probleem signaleert. Een kind lijkt zich niet op zijn gemak te voelen in de groep of hij gedraagt zich anders dan gebruikelijk. Pedagogisch medewerkers zijn alert op veranderingen in het gedrag van kinderen. Als pedagogisch medewerkers vermoeden dat er iets aan de hand is, wordt eerst het kind geobserveerd om het probleem met de ouders en de leidinggevende (coördinator) te kunnen bespreken. Pedagogisch medewerkers waken ervoor iets te noemen zonder dat zij dit concreet kunnen omschrijven.

Pedagogisch medewerkers hebben de verantwoordelijkheid hun bezorgdheid met hun coördinator en de ouders te delen.

In eerste instantie zal een gesprek met de ouder verkennend zijn. Zien de ouders hetzelfde gedrag ook thuis? Hoe kijken ouders er tegenaan?

Beschouwt de coördinator en de pedagogisch medewerker het als een serieus probleem d.w.z. als er niets mee gedaan wordt blijft het probleem bestaan of wordt het erger, dan wordt er een plan van aanpak voor het probleem gemaakt.

Het plan van aanpak en de vorderingen van de aanpak worden met pedagogisch medewerker coördinator en ouders besproken.

Wanneer een pedagogisch medewerker afwijkend gedrag of onvoldoende ontwikkeling bij een kindje opmerkt, wordt dit in eerste instantie door de mentor met de ouder besproken. Maar wanneer er geen verbetering optreedt, of wanneer er een vermoeden van kindermishandeling is, zal dit besproken worden met de coördinator. De coördinator zal de ouders uitnodigen voor een gesprek samen met de pedagogisch medewerker. Dit is een gesprek om te inventariseren wat er aan de hand is en om richting ouders aan te geven waarom wij ons als kinderopvang organisatie zorgen maken. Uiteindelijk streven we naar het vinden van een oplossing. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat we intern hulp bieden, maar ook dat we extern hulp vragen. Bij ernstige gevallen zijn wij verplicht een melding te maken bij de organisatie Veilig Thuis.

Niet alle kinderen zijn op hun plaats bij de buitenschoolse opvang. Als het plan van aanpak niet of onvoldoende blijkt te werken kan de coördinator besluiten om over te gaan tot het beëindigen van de plaatsing.

Het belang van het kind en die van de groepsgenoten worden zorgvuldig gewogen en met de ouders besproken alvorens het besluit wordt genomen de plaatsing definitief te beëindigen.

Veiligheid en gezondheid

Met de invoering van de Wet kinderopvang januari 2005 is de verantwoordelijkheid voor een goede kwaliteit meer bij de kinderopvang zelf gelegd. De wet regelt dat de opvang moet bijdragen aan een gezonde ontwikkeling van het kind in een gezonde omgeving. Deze wet stelt als eis dat ieder dagverblijf een risico-inventarisatie met

betrekking tot veiligheid en gezondheid uitvoert en zo inzicht geeft in de veiligheids- en gezondheidsrisico's die de opvang van kinderen met zich mee brengt.

De risico-inventarisatie voor veiligheid en gezondheid wordt minimaal 1x per jaar geactualiseerd. Bij tussentijdse veranderingen moet de risico-inventarisatie hier direct op aangepast worden.

Vanuit de risico-inventarisatie heeft Stichting Het Kombuis twee beleidstukken opgesteld, beleid ten aanzien van veiligheid en ten aanzien van gezondheid. De medewerkers handelen conform deze stukken en deze stukken zijn maandelijks ten dele onderwerp van overleg.

Uit de jaarlijkse risico-inventarisatie volgt tevens een plan van aanpak. Stichting Het Kombuis is verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan. De medewerkers zijn hiervan op de hoogte en passen indien nodig hun handelingen hierop aan.

Alle stukken gerelateerd van de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid liggen allen in de groepsruimte ter inzage.

Corona maatregelen binnen de BSO

Sinds 19 april 2021 mag de BSO weer open zijn voor alle opvangkinderen. Hiervoor bood de BSO alleen opvang aan kinderen welke ouders een vitaal beroep beoefenden en voor kinderen met een kwetsbare achtergrond. Om open te mogen is de BSO gebonden aan diverse regels, regels welke besmettingen binnen de opvang zo veel mogelijk moeten voorkomen. Vanuit de overheid heeft de kinderopvang het advies gehad voor het opstellen van een locatie – specifiek handelingsplan. Dit handelingsplan is na overleg met de OC in werking gesteld. Dit plan is gedeeld met de ouders/verzorgers en is zichtbaar op onze site www.bsovillaoranje.nl en tevens in te lezen op de locatie zelf.

